

BORUSSIA SIVE PRUSSIA.

129

Marieburgi Margenburg : ad Michaëlis, Grudenti. Capitanei, seu Præfetti arcium & redituum regionum octo-
 decim sunt : *Marieburgicus*, & in Palatinatu, *Stuma*, *Gneva*, *Mova*, *Stargardia*. In Pomeranico, *Slochovia* supra
 Tucholam juxta Bro flu. *Sueza*, *Tuchola*, *Derfama* & *Pusci* in Culmenfi, *Brodnica*, *Grudenti*, *Radine*, *Reden* forte,
 nisi sit *G. Raden*, *Colba*, *Rogosna*, *Rogenhausen*, & alii tres. Ducalis autem Borussia olim fratrum Crucigerorū Teu-
 tonici ordinis propria, sub Alberto Brandenburgico Ordinis Magistro in hæreditarium Ducatum conversa, & *Leges & instituta*
 ab Imperio Germanico avulsa, in Polonia Regis fidem & clientelam anno MDxxv concessit. Ejus Princeps
 primum ac proximum Regi locum, in Consiliis, Comitibus & aliis Conventibus apud Regem Polonia tenet. Si
 lites inter Regem & Ducem exoriantur, a Consiliariis Regis juramento novo ad juste judicandum obligatis,
 Marieburgi aut Elbinge dirimuntur. Nobiles autem seu alii contra Ducem actionem habentes, coram Ducis
 Vassallis a Duce ad judicium deputatis, eam instituunt, à quibus provocatio ad Consiliarios Regis & Ducis Ma-
 rieburgi constitutos libera permittitur. Cæterum unusquisque in judicium ubi bona sita sunt vel domicilium
 Reus habet, vocari debet, nec ad extranea judicia trahi, aut a recto detineri potest. Iudicium aulicum quinque
 originarii Nobiles & tres Jurisconsulti administrant. Iudices in Provinciis ita constituuntur, ut ex tribus a qua-
 libet Provincia nominatis, Princeps unum eligat: secundum jus Culmenfe & constitutiones Provinciæ judicet.
 Si contra privilegia, libertates, jura, aut consuetudines Princeps faciat, nec ad preces subditorum factum suum
 emendet; Liberum est Ordinibus Provinciæ absq; ulla rebellionis aut seditionis culpa ad Regiæ Majestatis Po-
 loniæ patrocinium confugere, & vi pactorum inter Regem & Ducem initorum, defensionem suorum privilegi-
 orum ab eo postulare. Sunt etiam in Ducatu Borussia duo Episcopi *Sambienfis* qui Regiomonte, vulgo *Konins-* *Monte*
perg, & *Pomesaniensis* qui in Marienvverder sedet, quibus jurisdictio Ecclesiastica integra & non impedita. De
 Religione & ritibus veterum Borussorum mira narrat Meletius epistola 10 ad Georgium Sabinum Coluerunt
 Dæmonia pro Diis, atque etiam nunc multis in locis occulte colunt. Immunda quæque animalia, ut Serpentes,
 Colubros perinde ac Deorum famulos nuntiosque religiose venerati sunt, quos intra domos nutriebant, iisque
 ut Diis penatibus litabant. Deos in silvis ac lucis habitare dixerunt, illis, victimis ibidem ut placarentur, immo-
 landum esse: ab his Solem pluviasque expetendas. Feras omnes, Alcem præcipue, has silvas incolentes, ut Deo-
 rum servos venerandas esse senserunt, ideoque ab eis abstinendum. Solem & Lunam Deos omnium primos
 crediderunt. Tonitrua ac fulmina ex consensu gentium adorabant, tempestates avertendas citandasque preca-
 tionibus dixerunt. Hirco in sacrificiis usi sunt, ob fœcundam animalis istius naturam. Præcellentes arbores, ut
 Robora, Quercus, Deos inhabitare dixerunt. Quare nec ejusmodi arbores cædebant, sed religiose ut Numinum
 domos colebant. In eo numero & Sambucum & plerasque alias habuere. Barbari & literarum rudes olim fue-
 re, adeo ut nec credibile putarent, si quis diceret homines inter se posse aperire quæ sentiant & velint beneficio
 literarum. Sed de his satis, plura qui volet petat ex Erasmi Strellæ de Borussia antiquitatibus libro secundo.

R

Borussiam